

ФАТЕР №9 (41) верасень 2007 НОСТЕР

„Я ёсьць дарога, праўда
й жыцьцё”

(Ян 14:6)

Выданьне рымска-каталіцкай парафії сьвятога Казіміра ў Жлобіне

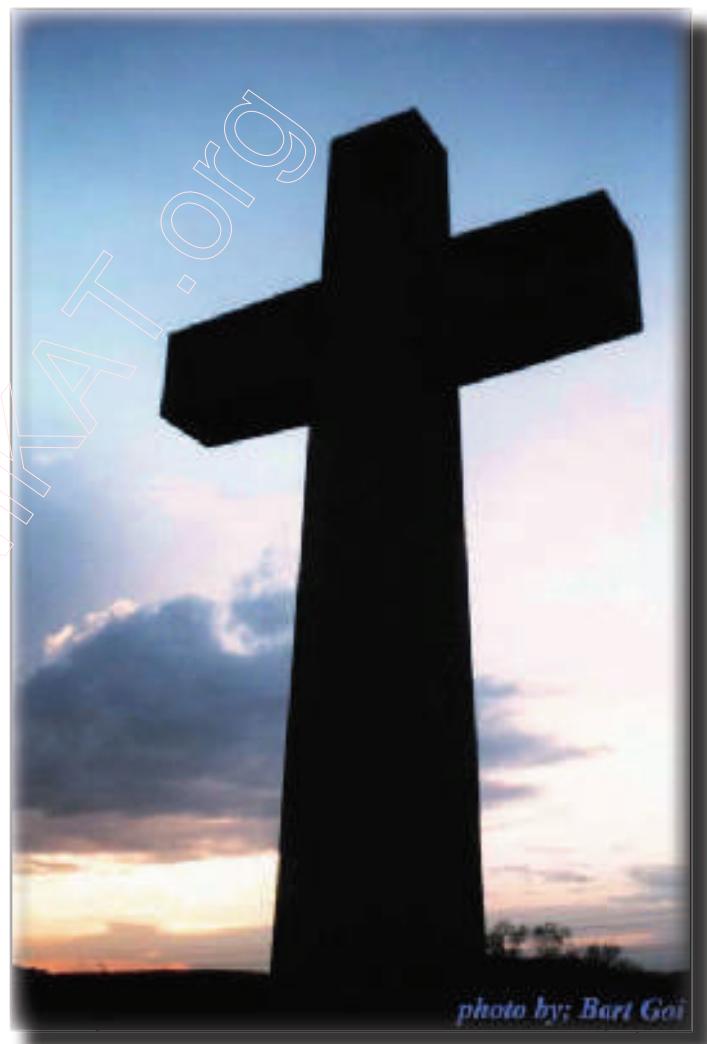
УЗВЫШЭНЬНЕ СЬВЯТОГА КРЫЖА

У верасні мы традыцыйна адзначаем свята Узвышэння Сьвятога Крыжа. Святы і ўрачыстасці Касцёл дае нам таксама для таго, каб у нас была магчы-
масць паразважаць пра тыя іншыя бакі нашага жыцьця з Богам і ў Ім, памаліца
і падумаць аб гэтым. Таму мы прапануем паразважаць разам з намі сёньня, што такое Крыж у нашым жыцьці.

З маленства нам кажуць, што наш лёс, цяжкасці ў жыцьці, праблемы і новыя ступені – гэта крыж, дадзены нам Панам, які мы мусім вынесці ў Ягоны гонар. Але бывае, што гэтыя слова мы чуем так часта, што часам нават не задумваемся над іх сур'ёзнасцю. Каб як мага паўней адчуць адказнасць за гэта, трэба ўспомніць Крыжовы Шлях нашага Пана Езуса Хрыста і зразумець, што ён, улюбёны Збаўца, заўёды застаецца прыкладам для нас. І калі глядзеце на наш крыж праз прызму Сьвятога Крыжа Збаўцы, можна ўбачыць тут два асноўных моманты, аспекты, у якіх мы можам старацца разумець значэнне нашага жыцьцёвага крыжа.

Па-першае, крыж – гэта пакуты. У жыцьці кожнага чалавека бывае такое, што у нас узьнікае пытанье: “За што?”. Людзі хварэюць і паміраюць, губляюць блізкіх і родных...

Нават народзіны – гэта сур'ёзны іспыт для кожнага чалавека. Бывае, нам здаецца, што тое, што адбываецца – не справядліва, але бунт супраць Божай волі ня можа прывесці да чаго-небудзь добра. Мы заўёды застаемся у Божай руцэ, і немагчыма параванаць нашыя, нязрэлыя зямнія памяткі аб справядлівасці з Божай Воляй. Людзі згубілі Рай для сябе, і адказнасць за гэтае легла на нашыя плечы. Наадварот, магчымасць пазбавіцца яе падараваная нам Богам толькі дзякуючы Ягонай бацькоўскай любові, і калі мы пакутуем ад нашай уласнай недасканаласці, чалавечай непаслушмянасці, мы павіны памятаць аб съветлай надзеі і быць удзячнымі за яе. Пан Езус прыняў смерць на крыжы бязвінна наогул, дзе-

ля нашага збаўлення, таму калі нам самім даводзіцца цяжка, мы з чалавечым гонарам павінны прыслыць праз гэтае, прыняць усё. У гэтым і ёсьць паняцце крыжа, крыжа чалавечага. Менавіта тады, калі мы сустракаем цяжкасці і пакуты, мы павінныя паказаць поўны давер і любоў да Бога. Адчуць іх у лёгкія і съветлья моманты цалкам нельга, і пакуты для нас – сур'ёзная праверка.

І калі чалавек, які сутыкнуўся зь вялікім няшчасцем, пераступае цераз сваю пыху і давяраеца Богу, ён сапраўды знаходзіць суцяшэнне і падтрымку.

працяг на 2 стар.

УЗВЫШЭНЬНЕ СЪЯТОГА КРЫЖА

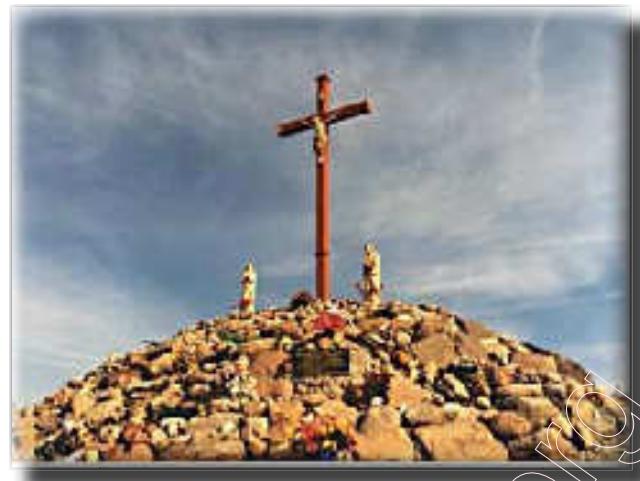
Але Святы Крыж для Езуса быў ня толькі пакутай. Ён меў вялікі сэнс, таму што ахвяруючы сябе Пан такім чынам вызваліў нас. I тое, як Езус ставіўся да свайго прызначэння, павінна паказаць нам, як мы мусім ставіцца да сваіх абавязкаў. Разам з пакутамі і жыцьцёвымі цяжкасцямі нашым крыжам можна назваць таксама і нашую справу, за якую мы нясем адказнасць. Нават тады, калі рабіць тое, што прызначана, здаецца вельмі цяжка і патрабуе вялікіх выслікаў, нельга забывацца, што для выканання свайго прызначэння Пану давялося аддаць жыцьцё. Крыж – гэта калі мы дзеля іншых, дзеля нашай справы гатовыя змагацца да апошняга. Нам не павінна быць сташна, бо трэба ўяўляць, што адказнасць за усіх ляжыць толькі на нас. Езус быў адказны

за ўсё чалавецтва, і пачуцьце гэтае дазволіла яму цалкам пры-

некалькі разоў падаў і ўставаў ізноў, бо Ягоная вялікая справа вырашала лёс усіх людзей. Яму дапамагалі, і мы таксама павінны прымаць дапамогу. Нельга ганарыцца і пазбягаць удзелу іншых, бо так можа рабіць толькі чалавек, які клапаціцца не аб выніку, а аб сабе. Калі памыліліся, трэба устаць і ісьці далей, несыці свой крыж. Калі нам прапаноўваюць дапамогу, трэба прымаць яе з падзякай.

Такім чынам, сваім прыкладам, сваім лёсам і стаўленнем да крыжа, якія заўсёды у нашых сэрцах, Езус ва ўсе часы дапамагае людзям і падтрымлівае іх. I мы можам убачыць і зразумець гэтую падтрымку, і зрабіць правільны выбор, трэба толькі любіць Бога шчырым сэрцам.

Алена АРЦЁМЕНКА

няць свой крыж. Ягоны прыклад і поўная адказнасць за нашыя дзеянні і за вынік могуць таксама дапамагчы і нам.

I нельга ніколі, сутыкнуўшыся зь цяжкасцямі ці зрабіўшы памылку, кідаць справу, нібыта мы яе ня вартыя ці нам гэтае не пад сілу. Мы добра памятаем. Што калі Пан нёс свой крыж, ён

Тыдню малітваў за еднасць хрысьціянаў — 100 гадоў

Заклік святога Паўла да першых хрысьціянаў няспынна маліцца будзе лозунгам наступнага Тыдня малітваў за еднасць хрысьціянаў, якому ў 2008 годзе спаўняеца 100 гадоў. Гэта падзея будзе адзначацца з 18 па 25 студзеня. У памяць пра першае правядзенне Тыдня ў 1908 годзе ў Грэймуры (ЗША) падрыхтоўку матэрыялаў даручылі амерыканскай экумэнічнай групе. «Жыцьцё ў хрысьціянскай суполцы магчымае

толькі праз малітоўнае жыцьцё, — гаворыцца ў падрыхтоўчых тэкстах да Тыдня, — і калі хрысьціяне жадаюць засведчыць дадзеное ім у Хрысьце адзінства, то самым галоўным зъяўляецца малітва. I гэта адзінства не павінна абмяжоўвацца толькі дактринальнымі момантамі ці афіцыйнымі заявамі, яно павінна выражаць сябе ў канкрэтных справах і садзейнічаць міру».

Вось ужо 100 гадоў, як мэта Тыдня малітваў за ед-

насць хрысьціянаў заключаецца ў tym, каб дапамагчы больш за двух мільярдаў хрысьціянаў розных канфесіяў жыць агульным пачуцьцём прыналежнасці да хрысьціянства; пачуцьцём, якое праяўляецца таксама ў супрацоўніцтве паміж каталіцкімі, праваслаўнымі, англіканскімі і пратэстанцкімі Цэрквамі, парафіямі і суполкамі для падрыхтоўкі ўрачыстасці.

Паводле Catholic.by

Зъбіраючы дзіця ў школу

Для кожнай сям'і, дзе ёсьць малыя дзецы, верасень – вельмі адказны пэрыяд, таму што пачынаецца школа. І бацькам трэба клапаціцца ня толькі аб tym, як сабраць малога, набыць асадкі й сшыткі. Для дзяцей пачатак заняткаў – пераходны момант. Усё лета яны гулялі, расклад дня іх быў вольны, наогул, яны маглі рабіць усё, што ім захочацца. Школа – зусім іншае, гэта сфера абавязку. Школьнікі павінны сябе паводзіць пэўным чынам, ціха сядзець на ўроках, старанна займацца і выконваць хатнія заданыні.

Гэта падаецца ім амаль немагчымым, таму бацькам трэба вельмі адказна ставіцца да падрыхтоўкі дзяцей да школы. З аднаго боку, трэба старацца палегчыць дзеткам гэты цяжкі пераход, а зь іншага, дасягнуць плённай і стараннай вучобы, сур'ёзнага стаўлення да яе ўжо ў самым пачатку года.

Пачатак навучальнага года, на глядзячы на тое, што настаўнікі звычайна як мага больш палягчаюць праграму на гэты перыяд, вельмі і вельмі адказны. Мацней за ўсё гэта бачна для першакляснікаў. Першае ўражанье фармуе стаўленыне дзіцяці да адукациі, да таварышаў і аўтарытэту настаўніка. Ад таго, спадабалася напачатку ў школе ці не залежыць, як старанна і ці па ўласнаму жаданью малы будзе хадзіць у школу. Калі на першых занятках дзецы разумеюць свае здольнасці, яны прымуць для сябе вобраз выдатнікаў, вучоба будзе іх цікавіць і захапляць. Калі ж дзецы сутыкаюцца з цяжкасцямі, непрыемнае ўражанье можа паўплываць і на самаўспрыяццце маленъкага чалавека, і на яго ўпэўненасць у сабе, і, зразумела, на школьнія посьпехі. Першы паход у школу – вельмі адказная справа,

але кожны год, калі малы прыходзіць пасыля летніх канікул, для яго гэта новы этап, і таксама першы крок вельмі важны, можа упłyваць на ўесь год і на выхаваньне асобы.

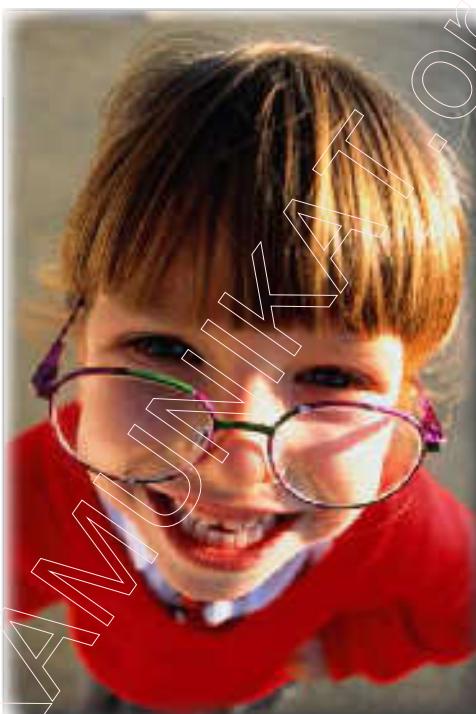
Як жа можна падтрымаць малога у такой складанай сітуацыі? Гэта сапраўды складаная справа, бо трэба, як заўсёды, трымацца залатой сярэдзіны. Канешне, трэба цікавіцца ягонымі школьнімі справамі, бо калі нешта цікавіць бацькоў, дзецы таксама ставяцца да гэтага

крок, кожная вучэбная справа правяраеца, малому не трэба арганізоўваць і кантроліваць сваю працу самастойна, ён ня так моцна ўключаны ва ўсё гэта, цікавасць губляеца. Калі бацькі аслабляюць увагу, малы можа самастойна ўжо ні за што ня брацца, таму што нібыта патрэбна гэта не яму, а бацькам.

Бываюць таленавітыя дзеткі, якім усё даеца лёгка, якія асабліва цікавяцца школьнай навукай. Бацькам тых, хто рады ісьці ў школу і прыносіць адтуль добрыя адзнакі вельмі пашанцевала. Але не ўсе дзеткі схільныя да вучобы, у іх могуць быць іншыя таленты. Але школа патрэбная ўсім, і толькі калі ў бацькоў атрымаецца выхаваць асабістую адказнасць, праблемаў з вучобай будзе ўзынікаць менш. Калі навучэнец, якому, мажліва, ня вельмі цікава слухаць пра гісторыю ці геамэтрыю, самастойна разумее, што яму трэба пастарацца зараз, каб адказаць потым ля дошкі ці напісаць контрольную, ён будзе больш засярэджаным, возьме сябе ў рукі. Ён ня будзе прапускаць заняткаў, бо тое, што ён згубіць, ніхто за яго ня вывучыць. Таму нават тыя, каму школа і вучоба падабаюцца ня вельмі, будуць старацца і плённа працаваць.

І, галоўнае, бацькі павінныя быць разам з дзецьмі. Блізкасць стасункаў, увага да малога – вось тыя чыннікі, якія ўпłyваюць на псыхалагічную атмасферу ў доме. А гэтая атмасфера вельмі моцна ўпłyвае на вынікі ў вучобе. Таму давер, сумесная малітва і, галоўнае, бацькоўскі прыклад – вось асноўныя моманты, на якія варта звязаць увагу ў сям'і. Дзякуючы добрам хрысьціянскім стасункам у сям'і, станоўчых вынікаў у вучобе ня прыйдзеца доўга чакаць.

Алена АРЦЁМЕНКА

з большым інтарэсам. Зразумела, калі нікаго з блізкіх школьнія справы не кранаюць, малы таксама можа пераняць гэткае неахайнае стаўленыне. Трэба хваліць нават за самыя нязначныя посьпехі (для малога яны могуць быць сапраўды вельмі вартымі), і тады ў чалавека будзе зьяўляцца добрае жаданье парадаваць блізкіх, што дапаможа яму ў дасягненнях у вучобе.

Але нельга рабіць так, каб адказнасць за дзіцячую вучобу ў школе лажылася на бацькоўскія плечы. Калі за дзіцём арганізуецца татальны кантроль, кожны

Каталіцтва на Жлобіншчыне

Паважаныя чытачы!

Нарэшце мы друкуем дасьледчую працу Юрыя Мікалаевіча ДРАЗДА, прысьвеченую гісторыі каталіцтва на Жлобіншчыне. Праца рыхтавалася некалькі гадоў і цяпер даступная нашым чытачам. Мы ўпэnenыя, што гэты матэр'ял будзе цікавы ня толькі каталікам са Жлобіну, а таксама жыхарам памежных раёнаў ды іншым людзям, якія цікавяцца гісторыяй каталіцтва ў Беларусі. Таксама звязртаемся з просьбай да нашых чытачоў, якія маюць звесткі пра каталіцтва на ўсходніх землях Беларусі, здымкі і іншыя гістарычныя матэр'ялы, накіроўваць іх на адрес рэдакцыі, альбо на адрес: 220050, г. Менск-50, а\с 280. Дзякуючы Вашай дапамозе могуць быць адкрытыя чорныя плямы гісторыі каталіцтва на беларускіх землях. Загадзя шчыра дзякуем і заклікаем да чытання артыкула.

З павагай і малітвай, галоўны рэдактар.

Задача артыкула палягае ў спробе даць сістэмны выклад гісторыі каталіцтва на Жлобіншчыне, абапіраючыся на асобныя дакумэнты фонда №1781 Нацыянальнага Гістарычнага Архіва Беларусі. Паставленая праблема зьяўляецца малавядомай ў мясцовым краязнаўстве. Нават у такім аўтарытэтным выданні як “Памяць: гісторыка-дакумэнтальная кроніка Жлобіна і Жлобінскага раёна” амаль нічога ня сказана на гэты конт, а толькі пазначана літаральна наступнае: “Католікамі зьяўляліся мясцовыя памешчыкі і некаторыя чыноўнікі” [2, 47].

Што да паняцця “Жлобіншчына”, то яно тут зьяўляецца, хутчэй умоўным акрэсліваннем гісторыка-гэаграфічнае просторы. У канцы XVIII - пачатку XX стст. гэта была тэрыторыя Рагачоўскага павету і выпадала б гаварыць “Рагачоўшчына”. Сучасны Жлобінскі раён узынік толькі 17 сінтября 1956 г. пасля скасавання і ўваходжання ў яго склад Стрэшынскага раёна.

Сёньня, з-за адсутнасці дасцатковасці колькасці крыніцаў, нельга дакладна высьветліць час зьяўлення каталіцтва веры на Жлобіншчыне. Вядома, аднак, што пасля Лівонскай вайны частка падняпроўскіх земляў перайшла ва ўласнасць

Каталіцкага Касьцёлу, а ў Рагачове быў пабудаваны касьцёл [3, 33]. Там спачатку аселі бернардынцы, затым звязвіўся орден канонікаў рэгулярных, які меў кляштар у вёсцы Азераны і вялікія зямельныя ўладаньні. З 1713 г. у вёсцы Казімірава існаваў грэка-каталіцкі жаночы кляштар ордэну базыльянаў. Законінцы вялі катэхэтычную працу сярод насельніцтва.

Больш падрабязныя звесткі адносяцца да канца XVIII ст. У 1782 г. мястэчка Карпілаўка наведаў бабруйскі дэкан. Вопіс стану парафii, зроблены ім, пралівае съятло на некаторыя аспекты праблемы распаўсюджвання каталіцызму ў гэтае мясцовасці. Так, у Карпілаўцы будаваўся ў гэты час касьцёл, які павінен быў быць асьвячаны пад тытулам Божага Цела. Будынак касьцёла паўстаў ужо ў 1781 г., але ня меў яшчэ алтароў, апроч галоўнага, і вокнаў. Але дэкан таксама двойчы ўспамінаў аб нейкім “старым” касьцёле, што быў пабудаваны з дрэва і месьціўся недалёка ад новага. Час ягонага ўзынікнення не маглі называць нават сучаснікі. Маюцца толькі дадзеныя, што той “стары” касьцёл фундавалі паны Юдзіцкія [Воп. 27, спр. 545, арк. 1-6 адв.]. Аднак можна дапусціць думку аб tym, што час за-

снаваныя карпілаўскае парафii (цяпер Карпілаўка знаходзіцца ў межах гораду – заўвага Ю.Д.) адносіцца не пазней за 20-я гг. XVIII ст., бо ёсьць звесткі аб двух кнігах хрышчэння, датаваных 1723 г. [Воп. 26, спр. 1387, арк. 52]. Парапfія ўключала ў сябе населеныя пункты Побалава, Стрэшын, Казімірава і Жлобін. Ёсьць інфармацыя аб съятарах, якія несылі пастырскую службу сярод карпілаўскіх вернікаў і іншых каталікоў Рагачоўскага павету. На жаль, вядома толькі некалькі імёнаў. Сярод карпілаўскіх съятараў вылучаюцца наступныя:

кс. Міхал Бародзіч SJ (езуіт) – нарадзіўся ў Ашмянскім павече ў 1732 г. 20 лютага 1758 г. быў высьвячаны на съятара ў законе езуітаў. У дакументах узгадваецца пад 1782 годам у якасці пробашча Карпілаўскага касьцёла Божага Цела.

кс. Раман Шыманскі (мабыць, таксама езуіт (?)) – нарадзіўся ў 1735 г. Вучыўся ў школе піяраў у Шчучыне і ў духоўнай сэмінарыі ў Вільні. З 1770 г. – съятар. На працу ў Карпілаўку быў прызначаны 17 лютага 1785 г., зъмяніўшы на гэтай службе ксяндза Міхала [Воп. 27, спр. 545, арк. 1-6 адв.].

На стану на 1805 г. у Карпілаўскай парафii колькасць

пад называю Унебаўзяцця Найсвяцейшай Багародзіцы. Пасля 1917 г. ён быў перабудаваны пад дзіцячы дом, але да нашых дзён ня захаваўся.

Паколькі Жлобін зъяўляўся важным чыгуначным вузлом, то ягонае насельніцтва расло й да 1905 г. дасягнула 4,5 тысячаў. Паўстае пытаньне аб адкрыцці каталіцкага малітоўнага дому ў мястэчку. 11 чэрвеня 1905 г. каталікі Жлобіна пішуць ращэньне на імя Мітрапаліта з просьбаю аб дазволе на гэтую справу. У прашэнні гаворыцца: “Нас католиков до 500 душ (...), просим Ваше Высокопреосвященство разрешить нам открыть дом Молитвы при станции Жлобин, и ксендзу Гомельского костёла приезжать два раза в месяц для совершения обрядов...”

Вернікі таксама пішуць, што яны гатовыя прадаставіць гроши на праезд ксяндза і бяруць на сябе выдаткі на ўтрыманье памяшканья [Воп. 5, спр. 128, арк. 2 і 2 адв.]. 17 чэрвеня 1905 г. кансісторыя дае дазвол [там жа, арк. 1], а 26 чэрвеня магілёўскі губернатар здымае ў Жлобіне памяшканье для набажэнстваў [там жа, арк. 4 і 4 адв.]. Тут здзіўляе факт хуткага вырашэння справы на карысць каталікоў. Але, калі ўспомніць, што 17 красавіка таго ж году цар Мікалай II дараваў насельніцтву Расійскай Імперіі свабоду веравызнаньня, то ўсё адразу становіцца на свае месцы. Царскі ўказ аб рэлігійнае свабодзе паспрыяў умацаванню пазыцыі касьцёла на Беларусі [1, 200]. Аднак ужо праз два месяцы, 24 жніўня, губернатар дакладдае Дэпартамэнту Замежных Веравызнаньняў, што малітоўны дом не адпавядае тэхнічным ды санітарным нормам, а, менавіта, перавышае ў даўжыню дванаццаць сажняў, што было

каталіцкага насельніцтва, як сьведчыў магілёўскі арцыбіскуп, складала 950 асобаў тых, хто прымай съвятыя сакрамэнты і 300 тых, хто не скарыстоўваў зь іх. [Воп. 26, спр. 1387, арк. 52]. Калі дапусыцца, што парафія па-ранейшаму складалася з ужо пералічаных вышэй вёсак, дык атрымліваецца, што лічбы непраўдападобна завышаныя. У 1840 г. быхаўска-рагачоўскі дэкан кс. Ян Вайцэхоўскі прыводзіў наступныя лічбы колькасці каталікоў у мясцовасці, якую сёньня называем Жлобіншчынаю: у Карпілаўцы і Жлобіне – 23 чалавекі, у Малевічах – 29, Астрраманску (?) – 7, Антушах – 228, Сенажатках – 405, Чарцяжы – 495, Вярбічаве – 129, Марусенцы (?) – 44. Разам – 1360 асобаў. [Воп. 26, спр. 1444, арк. 33].

У Жлобіне існавала драўляная каталіцкая капліца, пабудаваная недзе ў 1775 г. У галоўным алтары яе знаходзіўся абраз съвятога Казіміра. У пачатку XIX ст. тут працаваў ксёндз Ян Булановіч, яб якім няма ніякай інфармацыі. У капліцы меліся пахаваныні пана Казіміра Халецкага і ягонага брата [Воп. 27, спр. 545, арк. 5 адв.]. Пазней яна была перададзеная праваслаўнае царкве (дакладнае даты няма). Аднак, у сваю чаргу, “Гэаграфічны слоўнік Каралеўства Польскага” у 1886 г. ўказваў на існаванье ў Жлобіне рымска-каталіцкага каплічкі. Калі ў яе былі прыхаджане, то гэта маглі быць толькі каталікі з Карпілаўкі, дзе іх налічвалася 54 чалавекі. Сярод 1968 жыхароў Жлобіна ў 1880 г. 1617 былі яўрэямі, а ўсе астатнія праваслаўнымі. Але больш веградна, што капліца была прыватнаю.

Шмат каталікоў пражывала ў вёсцы Антушы. Першыя звес-

ткі аб існаваньні там касьцёла адносяцца да пачатку XIX ст. і звязана гэта зь імем ксяндза Канстанціна Антушэвіча.

Кс. Канстанцін Антушэвіч – нарадзіўся ў вёсцы Антушы недзе ў 1744 г. Магчыма, што паходзіў ён з дробнай шляхты. Вучыўся ў Віленскай сэмінарыі і ў Італіі (дзе менавіта – дакладна невядома). Прыкладна ў 1775 г. ў Вільні атрымаў сакрамэнт съвятарства з рук біскупа Тамаша

Зяньковіча. У 1800 г. выступіў фундатарам касьцёла ў Антушах, які ў 1802 г. быў асьвячены пад тытулам Унебаўшэсця Пана. На плябаніі ксяндза існавала таксама школа для дзяцей шляхты [Воп. 26, спр. 1387, арк. 54 і адв., 55].

Касьцёл у Антушах спачатку быў філіяльным у дачыненіі да карпілаўскага, але ўжо недзе ў першай палове XIX ст. стаў парафіяльным. У 1841 г. ён быў цалкам перабудаваны звонку, а ў 1843 г. “внутри совершенно конченый иждивением ксендза тогож прихода, парафіян, и других благотворительных лиц” [Воп. 26, спр. 1444]. Таксама ад таго часу касьцёл быў вядомы

Кatalіцтва на Жлобіншчыне

забаронена арт. 199 Будаўнічага Статуту [Воп. 5, спр. 128, арк. 8 і 8 адв.]. 1 верасьня гомельскі дэкан Пяцроўскі асабіста правёу праверку, якая адзначыла, што абсалютна ніякіх парушэнняў існуючага заканадаўства тут няма [там жа, арк.12].

З цягам часу 24 траўня 1909 г. вернікі ставяць пытаныне аб пабудове ў Жлобіне сапраўднага касьцёла. На чале з ксяндзом Аляксандрам Болтуцем, пробашчам Антушэўскага касьцёла, арганізоўваеца камітэт, які займаецца вырашэннем гэтае праблемы [там жа, арк.16-18]. Дзякуючы намаганням ксяндза Аляксандра, касьцёл паўстаў у Жлобіне ў 1911 г. і існаваў да сярэдзіны 30-х гадоў, пакуль на быў зыліквідаваны атэістычнай уладай. Пробашчам у ім быў ксёндз Юзаф-Уладыслаў Серасек. Зямлю пад будову касьцёла ахвяраваў князь Друцкі-Сакалінскі. Апошнім святыном, які нёс тут служэнне быў ксёндз Тэадор Рылла, арыштаваны потым у 1944 г. у Гародні і сасланы ў сталінскія лягеры, дзе памёр у 1950 г. [4, 110].

Часы панаванья савецкае ўлады былі часам жорсткага выпрабаванья для ўсіх канфэсій. У 1934 г. жлобінскі касьцёл быў зачынены і на кароткі тэрмін узнавіў сваю дзейнасць толькі ў час Другое Сусветае вайны. Маецца, не пацверджаная дакументамі, заснаваная на ўспамінах, інфармацыя, што ў час вайны тут быццам бы быў італьянскі святыар. Пасля вайны ўлады перарабілі святыню пад дзіцячы садок. У пачатку 80-х гг. Тут пасля капітальнага рамонту адкрыўся гісторыка-краязнаўчы музэй. Час ад часу ў Жлобін даязджаў са Слуцку ксёндз Мечыслаў Малыніч, які сам зьведаў шмат пакутаў у сталінскіх лягерах. Больш, ад-

нак, каталіцкае жыццё ў раёне ў гэты час сябе не прайўляла.

1990г. стаў годам адраджэння хрысьціянскага жыцця ў Жлобіне. На Вербную нядзелю 1991 г. сюды на працу прыехаў ксёндз Ян Саламон (цяпер зъяўляеца рэктарам духоўнае сэмінарыі ў Пінску – заўгага Ю.Д.).

у 1992 г., 12 красавіка, шматлікія вернікі разам з ксяндзом Янам маліліся ля съцен музея, выказваючы тым самым жаданне вярнуць сабе Дом Божы. Аб гэтых падзеях пісала мясцовая газэта "Новы дзень". Просьбы аб вяртаныі святыні вернікі накіроўвалі ў Вярхоўны Савет на імя старшыні С. Шушкевіча. Улады вырашылі аддаць каталікам будынак крамы № 23, як толькі для яе будзе збудаванае новае памяшканье.

Актыўная праца па адраджэнню веры пачалася з прызначэннем у 1996 г. пробашчам у Жлобін ксяндза Леанарда Акаллатовіча. 23 чэрвеня таго ж году будынак крамы перайшоў ва ўласнасць парафіі і быў з часам капітальна перабудаваны. Першы раз літургія тут адпраўлялася на вігілію Божага Нараджэння 24 сінегня 1996 г. 13 верасьня 1998 г. сюды адбыўся візит кардынала Казіміра Сьвентка. 24 сінегня 2001 г. тут упершыню загучалі званы.

Такім чынам, каталіцкая вера

мае на Жлобіншчыне даўнія карані і зъяўляеца неад'емнаю часткаю рэлігійнага жыцця краю. Аднак адсутнасць больш шырокіх звестак не дазваляе пакуль зрабіць грунтоўных высноваў. Невядома, калі зъявілася першая парафія, кім па сацыяльнаму паходжанью і роду

заняткаў былі тутэйшыя каталікі ў розныя гісторычныя эпохі, як на іх лёсах адбіваліся тыя ці іншыя гісторычныя перапетыі, съведкамі якіх яны становіліся. Як, напрыклад, на іх лёсах адбілася каstryчніцкая рэвалюцыя? Ці закранулы іх рэпрэсіі? Упэўнены, што многія сталі сапраўднымі пакутнікамі за веру й памяць аб гэтых людзёх трэба вярнуць. Трэба дасыльдаць фонды Нацыянальнага Гісторычнага Архіву Беларусі і, у тым ліку, для пошуку неабходных дадзеных перыяду пасля 1917 г., фонды Нацыянальнага Архіву Рэспублікі Беларусь. Пакуль ня позна, трэба наладзіць апытаць не яшчэ жывых съведак з мэтаю збору інфармацыі. Далейшае дасыльданье будзе спрыяць пашырэнню ведаў аб мінулым раёну і прынясе пэўную карысць у вывучэнне гісторыі каталіцызму ў Беларусі.

Літаратура:

- Лыч Л. Хрысьціянства ў этнакультурным жыцці Беларусі (ад старажытнасці да 1917 года). Віцебск, 2005.
- Памяць: Гіст.-дакум. кроніка Жлобіна і Жлобінскага раёну. Мн., 2000.
- Памяць: Гіст.-дакум. кроніка Рагачоўскага раёну. Мн., 1994.
- Niech ich świadectwo nie będzie zapomniane. Losy Kościoła katolickiego na Białorusi w latach 1917-1953. Grodno, 2000.

Юры Мікалаевіч ДРОЗД

Святы Андрэй Баболя

Сёньня мы друкуем паэму “Святы Андрэй Баболя”, якая прыпісва-
еца пяру вялікага беларускага
паэта Янкі Купалы.

СВЯТЫ АНДРЭЙ БАБОЛЯ

I

Шмат таму лет назад,
У Палесьсі глухім
Жыў Баболя Андрэй,
Слаўны імям сваім.
Зрокся ўцехі жыцця,
Панскіх скарбай, выгод,
За прызваныням пайшоў
Сеяць веру ў народ.
Заблудзіўшыхся душ
Наваращає Ён;
Праца гэта Яго
Німалы дае плён.
Шмат каму ні пад мысьль
Было гэта ў той час;
„Душэхватам” Яго
Называлі ні раз.
А святы - як ня чуў;
На грахі ні маўчай
І, як мог, і дзе мог,
Навучаў, прасвічая.
Толькі слава ішла
Усё далей і далей
Па крывіцкай зямлі
Між вясковых людзей.
Як лет колькі сплыло,
І час буры настаў;
Завяруха нашла,
Край чужынен змагаў.
І аблаву сваю
На съятога пусьціў,
На якога здаўна
Востра зубы тачыў.
У аднэй із мясынін
Вораг злосны напаў,
Справіў суд над съятым,
Страшным мукам аддаў:
Мучыў, рэзаў і сек, -
Кроў цікла на зямлю, -
Усё съятога змушаў
Кінуць веру сваю.
Катаваў, зніважаў
Бязпрымерна, як мог,
Аж Баболі душу
К Свайму Трону ўзяў Бог.
І з той страшнай пары
Пірайшло сотні год,
Вецир шмат сагнаў хмар,
Шмат у морэ ўшло вод,
Толькі памяці час
Праз так доўгія дні
Аб Андрэю съятым
Ні разсейяў ані;
Ён цудамі слыве
Ў беларускай зямлі,
Ён жыве, як і жыў,
Між сваімі людзьмі.
Хоць і панствам Яго -
Неба Божы прастор,
Ён съязу ні адну

Свайму люду уцёр.
Будзе жыць біз канца,
Слыць цудамі ўсяды
Гэты мучанік наш,
Беларускі Святы,
І заступіца Ён
Пірад Богам ні раз
І за наш бедны край,
І за змучаных нас.

II

Там, дзе Прыпяць-рака па пяску гоніць
воды
Сярод багнаў і пушчаў палескіх,
Там Баболя Святы душам нёс асалоду,
Жыў, вучыў веры Божай, нябескай.

Зрокся панскіх дастаткаў, уцехі і славы,
Неба тайнага кліку паслухаў;
Пасвяціўся на службу за Божую спра-
ву,
Ў сэрцы маючи Божага Духа.

І вясковую, ўбогую, цёмную хату
Палюбіў з яе горам, нудою;
З добрым словам, з пацехай сипшаўся
да брата,
Ўсім атуху прыносіў з сабою.

Ні яму маразы на дарозе стаялі,
Ні яго адстращалі грымоты,
З Божым дарам усюдах Яго спатыкалі,
Як ішоў, як нёс съвет у цямноты.

Ў Беларусі ў той час войны, бітвы кіпелі:
Край чужынцы напалі, змагалі,
Як маглі; ні малых, ні старых ні жа-
лелі:
Што нажу, што агню аддавалі.

Не мінула і Піншчыну гэта нішчасьце:
Банды ворагаў суд свой тварылі;
Здрайцы у помач к ім шлі, каб самім ні
прапасыці,
І магілы братом сваім рылі.

Хто свае кідаў хаты і ў пушчы хаваўся,
Хто ратунку ў чужынен дзе тukaў,
А Баболя на службе сваей аставаўся
Сярод гэтых пажараў і мукаў.

З верай шчырай у справу рэлігіі съя-
тую
Пацяшае, наўчае дзе можыць,
Покі вораг і гэту душу залатую
Ні парваўся змагчы і зніштожыць.

Здрайца мейсцэ ўсказаў, дзе Святы на-
вучae...
З дзікім гікам злавілі Баболю,

А той іх Божым словам вітае
І сябе аддае Божай волі.

На сваю на афяру, як зьевер згаладалы,
Навалілася ворагаў шайка,
І аддалі мучэнью, як сіл ім ставала,
Секлі, рэзалі шабляй, нагайкай.

Прывалокшы Свяতога Андрэя ў Яно-
ва,
На разнічым стала палажылі,
Пачалі картаваці па-свойму нанова:
Цела рэзалі, косьці крышылі.

Абразалі і губы, і вушки, і пальцы,
Пачаплі вяроўкаю к столі,
Заганялі цвякі азьвярэўшы паганцы, -
Аж дух к Богу узнёсся Баболі.

З тэй пары лет бяз ліку непамяць скасі-
ла,
Многа лет, многа зім прамінула, -
Ні адна узышла пры магіле магіла,
Шмат чаго ў небыцьцё патанула.

Толькі хвала ня ўмёrlа Андрэя Баболі.
Даў Бог сілу яму тварыць цуды,
А іх съведка - народ не забыўся ніколі,
Ўзносе модлы к съятому паўсюды.

Песьні, казкі растуць з кожным годам
Аб замучаным страшна Андрэю,
Хвала шырыцца скрэз ад народа к на-
роду,
Дух Свяতога цуднене, ясьнене...

Будзь жа, будзь Ты, Баболя заступнікам
нашым
Пірад Ствурцам Нябесным Прадвеч-
ным,
І люд свой, што любіў так, хоць вораг і
страшыў,
У апецэ і ласцэ мей вечна.

Выпраесь долю яму і прыхільнасць у
Бога,
Спор у хаце, ураджайнасць у полі,
Павядзі к яснай славе шчаслівай да-
рогай
Беларусь з паніжэння, з няволі.

Дай нам гарг, моц і сілу няпраўду зда-
леці,
Дай нам съветач развідніца ночь,
І прымерам будзь нам, як павінны
глядзеці
Съмела гору і ворагу ў очы.

Амэн

Друкуеца паводле часопісу
“Наша Вера” № 2 (20)/2002.

Верасень 2007

Нядз.	Пан.	Аўт.	Сер.	Чацьв.	Пятн.	Суб.
30 <u>XXVI</u> звычайная						1 свв. Браніславы
2 <u>XXII</u> звычайная	свв. Грыгорыя Вялікага	3	4 бл. Маці Тэрэзы з Калькуты	5	6 свв. Мэльхесора Гарадз.	7 Нара- джэнъне НПМ
9 <u>XXIII</u> звычайная	10	11 Найсв. Імя НПМ	12 свв. Яна Хрызастома	13 Узвышэнне Свв. Крыжа	14 НПМ	15 Белеснай
16 <u>XXIV</u> звычайная	17 свв. Станіслава Косткі	18 свв. Януарыя	19 свв. Андрэя Кіма Тэагона	20 свв. Машвея	21	22
23 <u>XXV</u> звычайная	24	25	26 свв. Вінцэнта	27 свв. Вацлава	28 Арханёлаў Міхала, Габрыяля і Рафала	29

Святы Пасад прыняў да ведама заяву аб адноўленым абавязаныні міжнароднага таварыства па дасягненіні Millenium Development Goals (Мэтаў развязвіцца тысячагодзьдзя) і зацьвярдзеныні большай міжнароднай салідарнасці. Пра гэта 1 жніўня 2007 г. паведаміў кард. Рэнато Марціно, старшыня Папскай Рады «Справядлівасць і мір».

У аснове новай палітыкі ляжыць прапанова брытанскага прэм'ер-міністра Браўна, якую падтрымаў генэральны сакратар ААН Пан Гі-Мун. Ён жа падкрэсліў неабходнасць «стварэння большага сінэргізму паміж групай вялікае восьмёркі самых развязвітых індустрыйных краінаў і Эканамічнай і сацыяльнай радаю ААН».

«Мэты развязвіцца тысячагодзьдзя належаць нам усім. Наш абавязак — адчуваць сябе часткаю гэтых пачына-

ньняў. На працягу наступных сямі з паловаю гадоў кожны дзень будзе даваць новую магчымасць для дапамогі вялікай колькасці людзей ва ўсім сьвеце», — адзначыў генэральны сакратар ААН.

Перамагчы галечу і дасягнучь узроўню ўстойлівага развязвіцца ва ўсім сьвеце да 2015 г. — такія «Мэты развязвіцца тысячагодзьдзя» былі зацверджаны ў 2000 г.

Восьмая мэта, якой даволі часта не надаецца належная ўвага, гаворыць пра сусуветнае абавязаньне па дасягненіні ўстойлівага развязвіцца ўсіх народаў.

На працягу 2007 г. (г. зн. сярэдзіны вызначанага перыяду 2000–2015 гг.) на розных узроўнях абмяркоўваліся шляхі дасягненія рашэнняў Дэкларацыі Тысячагодзьдзя.

«Неабходна ацаніць намаганыні міжнароднага таварыства і пэўныя посьпехі

ў галіне адукацыі, аховы здравоўя і ў барацьбе з галечай у сьвеце», — паведамляе Папская Рада.

Бэнэдыкт XVI адзначыў, што самыя развязвітые краіны съвету павінны ставіць у цэнтр уласнай палітыкі зьнішчэнне галечы ў шматлікіх краінах і дасягненіне Мэтаў развязвіцца тысячагодзьдзя, і, пажадана, каб сапраўды «вялася праца па дасягненіні гэтых мэтаў».

«Абавязаныні па новым этапе міжнароднароднага супрацоўніцтва, заснаванага на адноўленай палітычнай волі і на мабілізацыі чалавечых і матэрыяльных рэурсаў, дзеля рэалізацыі сапраўднай салідарнасці і развязвіцца ўсіх народаў, павінныя разьдзяліць усе. Святы Пасад падтрымлівае такое забавязаньне», — паведаміла Папская Рада.

Паводле Рады ё Ватыкана

Millenium Develop- ment Goals —

Мэты развязвіцца тысячагодзьдзя

PATER NOSTER

газета ствараецца хрысьціянскай моладзьдзю

штотомесяцовы бюллетэн் парадфії
святога Казіміра ў Жлобіне

Заснавальнік - кс. Леанард Акалатовіч; галоўны рэдактар - Алесь Карцель; выпускны рэдактар - Алена Арцёмэнка; макетоўшчык, карэктар - Алесь Карцель. Адрас: 247210, Гомельская вобл., г. Жлобін, вул. Юных піянераў, 24. Тэл./факс: (02334) 2-94-84. GSM: (029) 630-87-79. e-mail: centrum.pn@gmail.com. Выдаецца з 1 ліпеня 2004 г. на беларускай мове (клясычны правапіс). Надрукавана на ксэраксе. Наклад: 299 асобнікаў.

